

Jakelu: ProfTest Syken pätevyyskokeisiin osallistuvat toimijat

Pätevyyskoe NW 03/2024 Luonnonvesimääritykset I

ProfTest Syke järjestää pätevyyskokeen laboratorioille, jotka tekevät luonnonvesistä seuraavia määrityksiä: alkaliniteetti, N_{NH4} , $N_{NO2+NO3}$, N_{tot} , P_{PO4} , P_{PO4} , liukoinen, P_{tot} , P_{tot} , liukoinen, pH, sähkönjohtavuus.

Pätevyyskokeen tarkoituksena on osallistuvien laboratorioiden tulosten vertailtavuuden ja oikeellisuuden varmistus. Osallistujien määräksi arvioidaan noin 35 laboratoriota. Järjestettävä pätevyyskoe kuuluu akkreditoituun pätevyysalueeseen (finas.fi).

Näytematriisit

Synteettinen näyte, murtovesi ja jokivesi.

Aikataulu

Kierrokselle ilmoittautuminen	15.12.2023 – 26.1.2024
Näytteen lähetyspäivä	20.2.2024 (lisätietoja: kappale 4 Näytteiden toimitus)
Näytteiden analysointi	Alkaliniteetti 22.2.2024
	N_{NH4} , $N_{NO2+NO3}$, P_{PO4} , P_{PO4} , liukoinen 22.2.2024
	pH, sähkönjohtavuus 22.2.2024
	N_{tot} , P_{tot} , P_{tot} , liukoinen viimeistään 6.3.2024
Osallistujatulosten raportointi	21.2. – 6.3.2024

Osallistumismaksu

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on **847 €** (+ alv 24 %).

Katso tarkemmat tiedot tämän kirjeen kappaleesta 9 *Osallistumismaksu*.

Päivi Grönroos,
koordinaattori

Mirja Leivuori,
ryhmäpäällikkö

ProfTest Syke on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima vertailumittausten järjestäjä PT01 (finas.fi), jonka toiminta täyttää ISO/IEC 17043 (2010) vaatimukset.

Pätevyyskokeen toteutus

1 Järjestäjä

Profstest Syke, Suomen ympäristökeskus (Syke)

Osoite: Mustialankatu 3, 00790 Helsinki

Sähköposti: profstest@syke.fi

Yhteyshenkilöt

Koordinaattori: Päivi Grönroos, puh. 0295 252 174

Koordinaattorin sijainen: Mirja Leivuori, puh. 0295 251 366

Tekninen toteutus: Keijo Tervonen, puh. 0295 251 691

Markku Ilmakunnas, puh. 0295 251 208

Sari Lanteri, puh. 0295 251 349

Ritva Väisänen, puh. 0295 251 759

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Analytiikan asiantuntija

Mika Sarkkinen (Syke), puh. 0295 251 620

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Asiantuntijalaboratorio

Suomen ympäristökeskus, Oulu (T003, finas.fi)

2 Näytteet ja testisuureet

Pätevyyskokeen näytematriisit ovat: synteettinen näyte, murtovesi ja jokivesinäyte. Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja kestäväinnit esitetään liitteessä 1.

Huom! Tarkistakaa analyysien vaatima näytemäärä ja tilatkaa tarvittaessa useampi näytepullo.

3 Ilmoittautuminen

Pätevyyskokeeseen ilmoittautuminen on avoinna **26.1.2024 asti**.

Ilmoittautuminen tehdään sähköisen asiakasjärjestelmämme, ProfstestWEBin kautta osoitteessa www.p5.ymparisto.fi/Labtest/. Mikäli ProfstestWEBin käytössä ilmenee ongelmia tai tarvitsette järjestelmään käyttäjätunnuksen ja salasanan, pyydämme ottamaan yhteyttä profstest@syke.fi.

4 Näytteiden toimitus

Näytteet lähetetään osallistujille postitse **20.2.2024**. Ulkomaisille ja joillekin kotimaisille osallistujille näytteet lähetetään aiemmin, jotta varmistetaan niiden saapuminen määräaikaan mennessä.

Jos näytteet eivät ole saapuneet perille **21.2.2024 klo 16** mennessä, lähetyksessä on särkyneitä näyteastioita tai siitä puuttuu tilattuja näytteitä, osallistujaa pyydetään ottamaan heti yhteyttä puhelimitse pätevyyskokeen tekniseen toteutukseen (yhteystiedot löytyvät kappaleesta 1 *Järjestäjä*).

5 Näytteiden säilytys ja analysointi

Näytteitä säilytetään kylmässä (4 °C). Määritykset tehdään siinä laboratorioissa, jonne näytteet toimitetaan ja laboratorion normaalisti käyttämällä menetelmillä. Typpinäytteet (N) ovat autoklavoituja ja muut näytteet ovat kestävimättömiä. Näytteet kestäväidään heti niiden saavuttua, jos laboratorion rutiinikäytäntö edellyttää sitä.

Ravinnenäytteet määritetään kahtena rinnakkaismäärityksenä ja niille raportoidaan kaksi tulosta. Muista näytteistä ja määrityksistä ei tule tehdä rinnakkaismäärityksiä enempää kuin laboratorion normaalikäytäntö edellyttää.

Näytteiden testisuurekohtainen analysointiaikataulu on tämän kirjeen ensimmäisellä sivulla.

6 Tulosten raportointi

Osallistujien tulee palauttaa tuloksensa viimeistään **6.3.2024**.

ProfTest Syke toimittaa kierroksen alustavan tulosraportin osallistujille viimeistään viikolla 11 (11.–15.3.2024). Loppuraportti julkaistaan viimeistään kesäkuussa 2024 ja se on saatavilla ProfTestWEBin sekä ProfTest Syken verkkosivujen (syke.fi/proftest) kautta. Osallistujia tiedotetaan raportin julkaisusta sähköpostitse.

7 Vertailuarvot ja pätevyden arviointi

Testisuureen vertailuarvoksi asetetaan laskennallinen arvo (synteettiset näytteet) tai osallistujien tulosten robusti keskiarvo, mediaani tai keskiarvo. Vertailuarvon laskentaan otetaan ne tulokset, jotka on raportoitu annettujen ohjeiden mukaisesti. Tarvittaessa vertailuarvo voidaan asettaa myös asiantuntijalaboratorion tuloksen perusteella. Pätevyden arvioinnissa käytetään z-arvoja, joiden laskemisessa käytettävät tavoitehajonnan alustavat arvot ilmoitetaan näytteiden saatekirjeessä. Tarvittaessa arvioinnissa voidaan käyttää myös E_n - tai D%-arvoa.

8 Luottamuksellisuus

Pätevyyskokeen tulokset käsitellään nimettöminä.

9 Osallistumismaksu

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on kaikkien määritysten ja näytteiden osalta **847 €** (+ alv 24 %). Osallistumismaksusta **455 €** (+ alv 24 %) on yleiskustannusosuus, minkä lisäksi tulevat määritys- ja näytekohtaiset maksut (+ alv 24 %) ilmoittautuessa tehdyn tilauksen mukaan seuraavasti:

Alkaliniteetti	28 €/näyte	(3 näytettä)
pH, sähkönjohtavuus	15 €/näyte	(4 näytettä)
N-yhdisteet	38 €/näyte	(3 näytettä)
P-yhdisteet	28 €/näyte	(3 näytettä)
Liukoiset P-yhdisteet	25 €/näyte	(2 näytettä)

Osallistumismaksu peritään alustavan tulosraportin julkaisun jälkeen. Jos osallistuja tilaa ylimääräisiä näytteitä, laskutetaan niistä yllä mainittujen hintojen mukaisesti. Järjestäjä pidättää oikeuden periä toimenpidekorvausta laskun lähettämisen jälkeen tehdyistä laskutukseen liittyvistä (kuten laskutusosoite) korjauksista.

10 Liitteet

Liite 1 Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja näytteiden kestäväinnit

Liite 1: Näytteet, testisuuret, pitoisuusalueet ja näytteiden kestäväinnit

Testisuure	Näytetyyppi	Näyte-tunnus	Näytetilavuus ¹⁾ , pullotyyppi ja kestäväinti	Pitoisuusalue
Alkaliniteetti	Synteettinen näyte	A1A	250 ml, muovipullo <i>Ei kestäväidä Sykessä.</i>	0,02 – 3 mmol/l
	Murtovesi	B2A		
	Jokivesi	N3A		
N_{NH4} N_{NO2+NO3} N_{tot}	Synteettinen näyte	A1N	n. 400 ml, lasipullo <i>Autoklavoidaan Sykessä.</i>	N _{NH4} > 10 µg/l N _{NO2+NO3} > 100 µg/l N _{tot} > 100 µg/l
	Murtovesi	B2N		
	Jokivesi	N3N		
P_{PO4} P_{tot}	Synteettinen näyte	A1P	250 ml, muovipullo <i>Ei kestäväidä Sykessä.</i>	P _{PO4} > 5 µg/l P _{tot} > 10 µg/l
	Murtovesi	B2P		
	Raakavesi	N3P		
P_{PO4}, liukoinen P_{tot}, liukoinen	Murtovesi	B4P	500 ml, muovipullo <i>Ei kestäväidä Sykessä.</i>	P _{PO4} , liukoinen > 5 µg/l P _{tot} , liukoinen > 5 µg/l
	Jokivesi	N5P		
pH	Synteettinen näyte	A1H	100 ml, lasipullo <i>Ei kestäväidä Sykessä.</i>	5 – 9 pH yksikköä
	Murtovesi	B2H		
	Jokivesi	N3H		
Sähkönjohtavuus	Synteettinen näyte	A1J	100 ml, lasipullo <i>Ei kestäväidä Sykessä.</i>	2 – 1200 mS/m
	Murtovesi	B2H		
	Jokivesi	N3H		

¹⁾Tarkistakaa analyysien vaatima näytemäärä ja tilatkaa tarvittaessa useampi näytepullo.

Näytetunnuksen ensimmäinen kirjain on matriisikoodi:

A = Synteettinen näyte

B = Murtovesi

N = Jokivesi